

LEKA BUNGO

BIBLIOTEKA
SHTETIT

814-2

1392

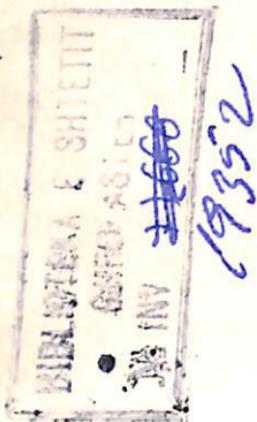
PABESIA
DRAMË

8JH-2
B 92

LEKA BUNGO

PABESIA

DRAMË

SHTËPIA BOTUESE «NAIM FRASHËRI»

Redaktore
ISKRA THOMA

PERSONAZHET:

GJERGJI	— inxhinier
LJUBA	— gruaja e tij
PETRO	— babai, sekretar i organizatës së Partisë
KATINA	— e shoqja
AZEMI	— punëtor në brigadën e shpim- -kërkimit
DANIA	— » » »
KOZMAI	— » » »
VIKTORI	— inxhinier sovjetik
VASILI	— punëtor sovjetik
ALEKSEJ	— » »

Ngjarja zhvillohet në vitet '60-të, menjëherë
pas Konferencës së Moskës.

AKTI I PARE

Nata e Vtitit të Ri. Në apartamentin e saj, Ljuba pret e dëshpëruar të shoqin. Gramafoni shpërndan nëpër dhomë tingujt e një melodie të gëzuar.

Jashtë, në rrugë, dëgjohen zëra, urime, copëza këngësh. Duke pritur Ljuba është bërë nervoze, nervozizëm i cili lexohet hapur në veprimet e saj. Dëgjohet zilja e telefonit.

LJUBA — (Rrëmben receptorin.) Alo! Klubi sovjetik! Unë jam. Jo, ende nuk ka ardhur. Nuk është e mundur, ndryshe do të më kishte telefonuar. Gëzuar! Gëzuar! Janë mbledhur të gjithë... Si?... (Në portë dëgjohen trokitje.) Ja, ja, erdhi më në fund. Do të vijmë menjëherë. Dasfidanja! (Lë receptorin dhe nxiton për të hapur derën. Për një çast mbe-

tet e shtangur. Fare papritur, në derë shfaqet Viktori me një valixhe në dorë.) Ju... këtu!..., VIKTORI — S'më kishte shkuar asnjëherë ndër mend se pamja ime mund të të trondiste kaq shumë!...

LJUBA — (*Nuk e fsheh dot turbullimin.*) Më falni! T'ju them të drejtën, unë as që mund ta mendoja...

VIKTORI — ...se unë do të trokisja kaq papritur në portën e apartamentit tuaj, në Shqipëri, në këtë orë të vonë, natën e Vtit të Ri... Kështu?

LJUBA — Pikërisht kështu...

VIKTORI — Ju kërkoj ndjesë. Erdha sonte vetëm për të qenë korrekt me prindërit tuaj. Ata m'u lutën që dhuratat t'jua sillja para Vtit të Ri dhe, siç e shihni, e mbajta fjalën. (*Sheh orën.*) Viti i Ri vjen pas disa orësh... (*I zgjat valixhen.*) Merreni... Është për ju...

LJUBA — Ju faleminderit!...

VIKTORI — (*Pas një heshtjeje të shkurtër.*) Ju nuk më ftoni të ulem?

LJUBA — Ju lutem, mos ma vini re. Urdhëroni, urdhëroni brenda.

(*Viktori zë vend në kolltuk. Me bishtin e syrit ai ndjek vështrimin e trembur të Ljubës.*) Im shoq tanë duhet të vijë. Sonte jemi ftuar në klubin tonë për të kaluar natën e Vtit të Ri. Siç duket kanë pasur ndonjë avari në pus. Ditët e fundit nuk është kthyer fare në shtëpi. (*Zgjat paketën e cigareve.*) Ndizeni!

VIKTORI — Ju faleminderit! (*Hesht një çast.*) Prindërit ju dërgojnë shumë të fala. Të gjithë janë

mirë. Ju kanë shkruar edhe një letër. (*E nxjerr nga portofoli dhe ia jep.*) I kishte marrë malli shumë pér ty...

LJUBA — Kur keni ardhur në Shqipëri?

VIKTORI — Sot bëhet plot një javë. Qëndrova në Tiranë disa ditë...

LJUBA — Do të rrini shumë kohë?

VIKTORI — Të shohim. Tani pér tanj nuk mund t'ju them më tepër se sa «të shohim»!...

(*Hesht një çast. Ljuba vazhdimesht i shmanget vështrimit të tij.*)

Ja, pra, s'kanë kaluar akoma tre muaj, dhe ne u takuam përsëri, po kësaj radhe në apartamentin tuaj të ri... Ju ka marrë malli pér Moskën?

LJUBA — Edhe pér Moskën, edhe pér njerëzit. Më falni! (*Ngrihet dhe i servir pije.*) Urdhëroni!

VIKTORI — Ju faleminderit! Përpara se t'ju uroj Vitin e Ri më lejoni t'ju njoftoj një lajm të gëzueshëm. Disa ditë më parë, babai juaj u emërua instruktor në komitetin e partisë. Urime dhe gëzuar Vitin e Ri, Ljuba!

LJUBA — Gëzuar!

VIKTORI — Sidoqoftë, këtej e tutje do të kemi rast të shihemi shpesh bashkë. Unë jam emëruar me punë në Shqipëri. Këto ditë filloj punën në zonën e re. Pra, do të punoj së bashku me burrin tuaj...

LJUBA — (*Jo pa habi.*) Ju jeni emëruar në vend të Sergeit?

VIKTORI — Po: (*Pas një heshtjeje të shkurtër.*) Ljuba, tre muaj më parë, në Moskë, unë,

babai juaj dhe ti, kemi lënë përgjysmë një bisedë...

LJUBA — Po...

VIKTORI — Dhe nuk keni asgjë pér të më thënë?

LJUBA — Kam...

VIKTORI — (*Pas një heshtjeje të shkurtër.*) Unë po pres...

LJUBA — Është vështirë. Tepër vështirë. Në fillim unë mendoja se çdo gjë ishte e thjeshtë... Ai më dashuronte me dashurinë e ciltërsinë e një fëmije, dhe unë shpresoja se në oqeanin e kësaj dashurie do ta mbysja ëndrrën e tij... Por, siç duket, qen kam nxituar...

VIKTORI — Nxituar?!

LJUBA — Po. Kohët e fundit, në marrëdhëniet tonë. shumë gjëra kanë ndryshuar. Ai s'më ka folur kurrë por, unë jam grua dhe e ndiej. E ndiej, kur më sheh, kur më flet... e ndiej kur më përkëdhel... dhe kjo më tremb...

VIKTORI — Si duhet t'i kuptoj këto fjalë? Ju keni vendosur të ndaleni në mes të rrugës?

LJUBA — Nuk mundem. Besomëni. Nuk mundem më. Këto mure, kjo dhomë, kjo shtëpi, ky qytet... të gjitha më duken si një varr i madh dhe unë...

VIKTORI — (*Kërcënues.*) Ljuba... të gjitha këto janë fjalë... fjalë!... Dëshirat, qëllimet, ndryshojnë në jetën e njeriut. Tashmë asgjë nuk varet nga ti, nga unë... (*Ljuba ul kokën e menduar.*) Javët, ditët rrrokuillisen njëra pas tjetrës, ndërsa gjérat sa vijnë e vështirësohen më tepër. Shqiptarët...

LJUBA — Me sa duket ju nuk i njihni mirë shqip-

tarët. Mos harroni! Unë jetoj prej vitesh mëdis tyre... Ata janë të lidhur shumë pas njëri tjetrit, pas familjes, pas Partisë së tyre! (*Heshtje e shkurtër.*) Pandehni se ishte e lehtë për ta shkëputur tim shoq nga kthetrat e familjes, nga kthetrat e Petros, babait të tij?

VIKTORI — Nuk dysho...

LJUBA — Ju e dini, vjehrri im është sekretar partie. Veç kësaj ai është mjeshtër i zoti dhe plak tepër i mençur. Burri im e do dhe e respekton atë si të ishte perëndi. Ja, pra, cila ishte për mua pengesa e parë, të cilën duhej ta kapërceja me çdo kusht dhe pa u rrëzuar.

VIKTORI — Nuk ju kuptojoj. Atëherë përsë u larguat pa e kapërcyer?

LJUBA — Sepse ishte e pamundur. Nuk do të kalojnë shumë kohë dhe ju do të bindeni përfjalët e mia!...

VIKTORI — Kurse unë kam frikë, se pikërisht kjo e ka vështirësuar ende më shumë punën tënde...

LJUBA — Përkundrazi. Unë ngula këmbë që të ndaheshim nga familja e tij, sepse duke qenë i izoluar nga i ati, im shoq mund të thyhej më lehtë. Atij as që i shkon ndër mend qëllimi im i vërtetë. Ai pandeh se kjo ndarje ishte një kërkësë e natyrshme e kohës... (*Heshti një çast. I zgjat shkrepësen.*) Ndizeni!

VIKTORI — E, megjithatë, të gjitha këto mbeten fjalë, Ljuba, fjalë!... Shqiptarët me çdo kusht duhet të tërhiqen nga zona. Më kuptoni? Me çdo kusht e sa më parë. Ata duhet të bin-

den se tërë përpjekjet për të zbuluar naftë në tokën e tyre janë pa shpresë. Ata duhet të binden njëherë e përgjithmonë se toka e tyre është shterpë. Shterpë! Vetëm atëherë shqiptarët do të bien në gjunjë përpara këmbëve tonë dhe që të na shtrinë dorën për bukë. (*Heshtje e shkurtër.*) Ja cila është arsyeja e emërimit tim në Shqipëri... (*Në korridor dëgjohet zhurmë.*) Dikush po vjen... (*Ljuba del në korridor.*)

LJUBA (*Pas pak.*) Jo, nuk ka njeri...

VIKTORI — Në ambasadë më njoftohën me gjendjen në zonë. Të gjithë janë të mendimit se e vetmja nyje, që e zgjidh këtë lëmsh, është Gjergji, burri juaj...

LJUBA — (*E menduar.*) Gjergji?!

VIKTORI — Ljuba, tërheqja e Gjergjit është gjithçka për ne... Në pus ka disa ditë që janë ndërprerë punimet. Shpimi më tej nuk mund të vazhdojë, sepse shqiptarët nuk kanë mjetë teknike. I vetmi burim është Moska.

LJUBA — (*Ndez shkrepësen.*) Ndizeni! (*Përsëri iu shua...*)

VIKTORI — Të gjitha shpresat shqiptarët i kanë varur në analizat e kampionëve të fundit, që u nisen në laboratorin e Moskës. Në fillim ata nuk deshën që analizat të bëhen në Moskë. Por këmbëngulja e specialistëve tanë i mposhti. (*Heshti një çast.*) Pas disa ditësh grupei sovjetik do të heqë dorë njëherë e përgjithmonë nga kjo «aventurë»... E kuptioni më në fund? E vetmja barrikadë mbetet Gjergji.